

1

เกร็ดความรู้ที่ 1

สถาบันความมั่นคงศึกษา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ



นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ และ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

เกร็ดความรู้ในส่วนนี้ จะนำเสนอรายละเอียดของนโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2567 – 2570) ซึ่งต่อเนื่องจากวารสารมุมมองความมั่นคง ฉบับที่ 12 – 16 ที่ได้นำเสนอไปแล้วบางส่วน โดยในฉบับที่ 12 นำเสนอนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ ฉบับที่ 13 นำเสนอนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 11 การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ฉบับที่ 14 นำเสนอนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 2 การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ และนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 3 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน ฉบับที่ 15 นำเสนอนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ฉบับที่ 16 นำเสนอนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 6 การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

ทั้งนี้ ในวารสารมุมมองความมั่นคง ฉบับที่ 17 นี้ จะนำเสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ และนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในส่วนของสาระสำคัญของความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล และการดำเนินงานของสถาบันความมั่นคงศึกษา (สมศ.) ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

1

จุดมุ่งเน้น

การยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ให้ได้รับการยอมรับจากสากล

2

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

2.1

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

2.2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนย่อยที่ 2 แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาค้ามนุษย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

3

เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

3.1 เป้าหมายที่ 1 การยกระดับสถานะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

- **ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ เศรษฐกิจ การบริหาร และการพัฒนาประเทศ
- **ตัวชี้วัด** ร้อยละความสำเร็จของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ภายในปี 2570

3.2 เป้าหมายที่ 2 ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

- **ผลสัมฤทธิ์** หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ดีขึ้น รวมทั้งสามารถบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ร่วมกัน
- **ตัวชี้วัดที่ 1** การปราบปรามและดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 85 ภายในปี 2570
- **ตัวชี้วัดที่ 2** แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 85 ภายในปี 2570
- **ตัวชี้วัดที่ 3** ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ 85 ภายในปี 2570
- **ตัวชี้วัดที่ 4** การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

4

กลยุทธ์

4.1 กลยุทธ์หลักที่ 1 การยกระดับความเชื่อมั่นการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในระดับสากล

- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1** เร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยมีการดำเนินคดีทางอาญากับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2** ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับภาคประชาสังคมภายในประเทศ และต่างประเทศในการสืบสวนสอบสวนการค้ามนุษย์
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3** เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ทั้งทางอาญาและวินัย
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4** เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเปราะบางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำเข้าและอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวแบบถูกกฎหมาย โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างเงินดำและการค้ามนุษย์ของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว

- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.5** ป้องกัน คัดกรอง และแก้ไขปัญหาแรงงานประมงผิดกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมการตรวจติดตามเฝ้าระวังเรือประมง
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.6** เสริมสร้างความเข้าใจ การรับรู้และบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยแก่นานาประเทศ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.7** เพิ่มประสิทธิภาพในการคัดกรองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นระบบ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.8** เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้าประเวณีและบริการทางเพศในกลุ่มเด็กและเยาวชน
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.9** เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

4.2 กลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1** จัดทำ ปรับปรุง ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2** เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะสหวิชาชีพ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าพนักงานตำรวจ และพนักงานฝ่ายปกครอง ในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ รวมทั้งเทคนิคการสืบสวนสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3** เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของพนักงานอัยการและผู้พิพากษาเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงบาดแผลทางใจให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4** จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.5** ส่งเสริมความร่วมมือการสร้างภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐ เพื่อให้เป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์กับภาครัฐให้ตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์ และนำไปสู่การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.6** ส่งเสริมการดำเนินนโยบายเชิงรุกให้ภาคเอกชนมีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานหรือลูกจ้างเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน การคัดกรองความเสียหาย และการรักษาสวัสดิภาพในกรณีหากตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.7** พัฒนาระบบบูรณาการฐานข้อมูลด้านการค้ามนุษย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามการดำเนินงานและนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยเฉพาะการเชื่อมโยงฐานข้อมูลแรงงานในเรือประมงให้เป็นปัจจุบัน
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.8** ส่งเสริมและพัฒนาระบบการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการปราบปรามการแสวงประโยชน์ทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต การสืบสวนสอบสวนเพื่อให้ได้มาซึ่งเส้นทางการเงินและทรัพย์สิน



5

หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

6

การดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องของสถาบันความมั่นคงศึกษา (สมศ.)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่ผ่านมา สถาบันความมั่นคงศึกษาพิจารณาเห็นว่าสถานการณ์และบริบทความมั่นคงในปัจจุบันมีความผันผวนไม่แน่นอน ซับซ้อนคลุมเครือ เปรอะบาง อ่อนไหว และมีความท้าทายมากขึ้น สะท้อนจากการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดบรรทัดฐานใหม่ (New Norm) การเปลี่ยนแปลงของภัยคุกคามรูปแบบเก่ากับรูปแบบใหม่ในลักษณะภัยคุกคามไฮบริด (Hybrid Threats) ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยเฉพาะกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ดังนั้น การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) จึงถือเป็นประเด็นที่ภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญและดำเนินงานไปควบคู่กับการเสริมสร้างความมั่นคงของรัฐ (State Security) สถาบันความมั่นคงศึกษา (สมศ.) จึงได้หยิบยกประเด็นดังกล่าวมาดำเนินการใน 3 กิจกรรมหลัก ดังนี้

6.1 การสัมมนาเชิงวิชาการมุมมองความมั่นคง (AFSP) หัวข้อ “การบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม: ความมั่นคงภายใต้ความเป็นศูนย์กลางของมนุษย์” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 และ 15 ธันวาคม 2566 และ 12 มกราคม 2567 โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์เป็นประเด็นหลักในการรับมือกับความท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ อาทิ ปัญหาการค้ามนุษย์ คุณภาพชีวิตของประชาชน จึงเป็นกรอบแนวคิดที่ผนวกมิติความมั่นคงของมนุษย์เข้ากับนโยบายรัฐเพื่อช่วยสร้างสันติภาพและลดความรุนแรงในสังคม โดยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยส่งเสริมความมั่นคงในระยะยาว

6.2 หลักสูตรความมั่นคงศึกษา (ระดับต้น) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 1 มีนาคม – 1 พฤษภาคม 2567 ภายใต้กรอบแนวคิด “ความรู้สู่การขับเคลื่อน” โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์การบริหารจัดการความมั่นคงของประเทศรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งสถาบันความมั่นคงศึกษาได้กำหนดวิชาเกี่ยวกับ “ปัญหาการค้ามนุษย์” ไว้เป็นหนึ่งในวิชาการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะและสมรรถนะของไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ตลอดจนการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.3 หลักสูตรความมั่นคงศึกษา (ระดับกลาง) ประเด็นการมีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง (Human Centrality) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 3 – 5 และ 18 กันยายน 2567 โดยมุ่งเน้นให้ผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ระดับกลางสร้างความเข้าใจในการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์เป็นประเด็นสำคัญ ผ่านหลักการ “การมีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง” ในภารกิจด้านความมั่นคงของหน่วยงานทุกภาคส่วน ซึ่งมีฐานคิดจากการประเมินสถานการณ์และภัยคุกคามความมั่นคงแบบองค์รวม รวมถึงผลกระทบจากภัยคุกคามดังกล่าวต่อปัจเจกบุคคล ประกอบกับการประยุกต์กฎหมาย นโยบาย ตลอดจนบรรทัดฐานทางสังคมในปัจจุบัน ทั้งภายในและระหว่างประเทศ อันมุ่งเน้นการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพในการป้องกันตนเองของผู้นคนในสังคม เพื่อการเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติและรักษาความมั่นคงแห่งชาติ และนำไปสู่การปรับใช้องค์ความรู้ดังกล่าวในการขับเคลื่อนงานและพัฒนาประเทศต่อไป

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

1

จุดมุ่งเน้น

การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นยาเสพติด และปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ให้เกิดการยอมรับจากสังคม

2

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายรัฐบาล

2.1

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

2.2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนย่อยที่ 2 แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

2.3

นโยบายรัฐบาล

- นโยบายเร่งด่วน: นโยบายที่ 8 การแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเด็ดขาดและครบวงจร
- การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ข้อที่ 3 การยกระดับสาธารณสุข ในส่วนของการเพิ่มบริการการเข้าถึงการรักษาและบริการด้านสุขภาพจิตและยาเสพติด

3

เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

3.1

เป้าหมายที่ 1 การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

- ผลสัมฤทธิ์ ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการป้องกันจากยาเสพติด
- ตัวชี้วัด สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง 8 คน ต่อประชากร 1,000 คน ภายในปี 2570

3.2

เป้าหมายที่ 2 การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศ และอาชญากรรมข้ามชาติ

- ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถสกัดกั้นยาเสพติด และปราบปราม ทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน
- ตัวชี้วัดที่ 1 คดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา
- ตัวชี้วัดที่ 2 การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณที่จับกุมยาเสพติดทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

3.3 เป้าหมายที่ 3 ผู้เสียหายเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด

■ **ผลสัมฤทธิ์** ผู้เสียหายเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

■ **ตัวชี้วัด** ผู้เสียหายเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปี 2569 ในปี 2570

4

กลยุทธ์

4.1 กลยุทธ์หลักที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัย และลดความต้องการยาเสพติด

■ **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1** สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทั้งรูปแบบเนื้อหา วิธีการ และช่องทางการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอน

■ **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2** สร้างความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัวและชุมชน เพื่อเป็นกลไกป้องกันยาเสพติด และดูแลประคับประคองกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยง เพื่อลดโอกาสการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า

■ **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3** สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พัฒนา เสริมสร้างกลไกเครือข่ายทางสังคมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน พัฒนาปัจจัยบวก และควบคุมปัจจัยเสี่ยง เพื่อให้สังคมเกิดสภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัยจากยาเสพติด

■ **กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4** เฝ้าระวัง ป้องกัน และสร้างความรู้เท่าทันยาเสพติดบนพื้นที่เสมือน (Cyber Space)

ความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัวและชุมชน เป็นกลไกป้องกันยาเสพติด ลดโอกาสการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า

4.2

กลยุทธ์หลักที่ 2 การลดอุปทานยาเสพติดและปราบปรามเครือข่ายยาเสพติด/องค์กรอาชญากรรม

- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1** สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตั้งแต่พื้นที่ชายแดนไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ และไม่ให้ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2** ปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3** เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นธรรม ตลอดจนดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4** พัฒนาเทคโนโลยีและฐานข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลักลอบจำหน่ายยาเสพติด และประโยชน์ทางเทคโนโลยีในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.5** พัฒนาระบบการข่าวและการแจ้งเตือนข้อมูลเครือข่ายการค้ายาเสพติด เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการจับกุมและสกัดกั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.6** ลดวงจรค้ายาเสพติดในระดับผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย และลงโทษผู้ต้องหาที่ค้ายาเสพติดรายย่อยตามลักษณะและพฤติกรรมความผิด

4.3

กลยุทธ์หลักที่ 3 การสร้างความสมดุลบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนในการบำบัดฟื้นฟู และการผนวกสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

- **กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1** ลดความเป็นอาชญากรรม ปรับเปลี่ยนมุมมองทางสังคมต่อผู้ที่ติดยาเสพติดมองผู้เสพเป็นผู้ป่วยที่ควรได้รับการบำบัดรักษา และดูแลช่วยเหลือ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2** ยึดหลักทางสาธารณสุขเป็นแนวทางนำในการลดอุปสงค์ยาเสพติด โดยใช้ระบบสมัครใจของผู้เสพ รวมถึงการพัฒนาระบบการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ที่ติดยาเสพติดให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพในทุกกระบวนการ โดยมุ่งเน้นป้องกันการกลับมาติดยาเสพติดซ้ำ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3** เสริมสร้างโอกาสและทางเลือกของผู้เสพยาเสพติด ภายหลังการเข้ารับการบำบัดให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข มีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และไม่ถูกตีตราหรือเลือกปฏิบัติ

4.4

กลยุทธ์หลักที่ 4 การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด

- **กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1** เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติด ทั้งการป้องกันปราบปราม และบำบัดฟื้นฟูผู้ก่อการกระทำความผิดระหว่างประเทศ ประเทศในภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2** พัฒนาขีดความสามารถให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ
- **กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3** เสริมสร้างการใช้กลไกคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคีในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ

5

หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด)



6

การดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องของสถาบันความมั่นคงศึกษา (สมศ.)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่ผ่านมา สถาบันความมั่นคงศึกษา พิจารณาเห็นว่า การฝึกอบรมบุคลากรจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานความมั่นคงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การขับเคลื่อนงานความมั่นคงมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามที่กำหนดประเด็นความมั่นคงไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2567 – 2570) สถาบันความมั่นคงศึกษาจึงได้การฝึกอบรม**หลักสูตรความมั่นคงศึกษา (ระดับต้น)** มาอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ถือเป็นรุ่นที่ 5

หลักสูตรดังกล่าว จัดขึ้นระหว่างวันที่ 1 มีนาคม – 1 พฤษภาคม 2567 ภายใต้กรอบแนวคิด “ความรู้สู่การขับเคลื่อน” โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์การบริหารจัดการความมั่นคงของประเทศรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคงและนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งสถาบันความมั่นคงศึกษาได้กำหนดวิชาเกี่ยวกับ “ปัญหายาเสพติด” ไว้เป็นหนึ่งในวิชาการฝึกอบรมเช่นเดียวกับปัญหาการค้ามนุษย์ที่ได้กล่าวไปแล้ว โดยมุ่งหมายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดของไทย การป้องกันการลักลอบค้ายาเสพติด การปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติด ตลอดจนการเสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ